

Bokslut 2024

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Nämndsnivå

Innehållsförteckning

1 Kultur- och utbildningsnämnden	3
1.1 Verksamhetsbeskrivning.....	3
1.2 Sammanfattning.....	3
1.3 Händelser under året	3
1.4 Driftredovisning	4
1.5 Måluppfyllelse	5
1.6 Verksamhetsspecifika nyckeltal.....	9
1.7 Investeringsredovisning	10
1.8 Personalredovisning / Arbetsmiljömål	11
1.9 Framtid	11
1.10 Analys nämndsmål	12

1 Kultur- och utbildningsnämnden

1.1 Verksamhetsbeskrivning

Nämnden bedriver i enlighet med skollag, läroplaner och förordningar förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare samt särskild utbildning för vuxna. Det åligger även kultur- och utbildningsnämnden att inom skolformen anpassad grundskola ansvara för korttidstillsyn av elever över 12 år (FSO) utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov. Nämnden har vidare till uppgift att utifrån bibliotekslagen leda kommunens biblioteksverksamhet.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar vidare för kommunal musikskola, allmänskulturell verksamhet, utlokaliserade högskolekurser, uppdragsutbildning och Kulturbruket på Dal (självförvaltningsorgan).

1.2 Sammanfattning

- Nämndens bokslut landar på ett underskott cirka på 2,6 mkr.

Grunden för detta är:

- Färre barn i förskolan där genomförda personalminskningar inte varit tillräckliga
- För höga kostnader för vikarier, samt stora kostnader för så kallad övrig personal, exempelvis elevassistenter och lärarassistenter
- Ökade kostnader för anpassad grundskola till följd av fler barn i verksamheten än vad det budgeterats för
- För höga kostnader för taxiresor, delvis kopplat till ökat antal elever i anpassad grundskola men också till följd av taxiresor för grundskoleelever med särskilda behov

Redan innan underskottet uppdagades hade arbetet med att anpassa förskoleverksamheten till antalet förskolebarn inletts. Detta arbete har intensifierats. De åtgärder som beslutades om under våren 2024 och som har genomförts var inte tillräckliga för en budget i balans.

Sjuktagen ligger vid årets slut strax över 5 procent och ambitionen är att fortsätta arbeta för lägre sjuktal.

Av Kultur och utbildningsnämndens sex mål är tre uppfyllda och tre delvis uppfyllda. Inför nästa år har de indikatorer som mäter måloppfyllelsen anpassats så att de bättre mäter mot nationella mål där det förutom det egna uppnådda resultatet finns jämförelsetal från andra huvudmän att spegla sin verksamhet mot.

Det finns ett stort utvecklingsbehov i verksamheterna beträffande arbetet med att utveckla undervisningens kvalitet i syfte att öka måloppfyllelsen. Omställningen från många elevassistenter och annan övrig personal till förmån för behöriga lärare med legitimation är nödvändig. Elevhälsans arbete behöver också utvecklas, både det förebyggande arbetet med fokus på att handleda personal, och arbetet kring elever i behov av särskilt stöd.

1.3 Händelser under året

Under året har en ny Kultur- och utbildningschef tillträtt sin tjänst. I augusti började också en ny rektor för Kulturskolan och anpassad grundskola och i december avslutande en rektor sin anställning. Med start i december genomfördes en omorganisation på ledningssidan i syfte att möta det ökade antalet elever i anpassad grundskola, att ge rektor för kulturskolan bättre förutsättningar att leda kultursidan, samt att stärka elevhälsan i kommunen.

Förvaltningen är nu inne i en förändringsprocess där fokus ligger på att ledningsgruppen ska utveckla samverkan mellan rektorer, detta i syfte att öka det kollegiala lärandet och bättre ta vara på respektive rektors styrkor. Detta är i linje med resultatet av den externa granskning som genomförts och som presenterades strax innan sommaren. Den visade exempelvis på behovet av att stärka styrkedjan, öka samverkan mellan rektorerna och förbättra ekonomistyrningen i förvaltningen.

Under våren har Skolinspektionen fortsatt sin tillsyn av verksamheten vid Rådaskolan. I oktober kom ett så kallat uppföljningsbeslut där Skolinspektionen skrev fram nya förelägganden kring kvarstående brister i verksamheten vid Rådaskolan. Huvudmannens svar ska redovisas i slutet av februari 2025. Därefter fattade Skolinspektionen i december beslut om att ansöka hos Förvaltningsrätten om utdömmande av vite (125 000 kr) för brister som funnits över tid vid Rådaskolan.

Melleruds kommun och Kunskapsförbundet Väst bildar till följd av ändringar i skollagen ett primärt samverkansområde för gymnasieutbildning. Då många elever folkbokförda i Mellerud läser sin utbildning hos andra huvudmän, behöver eventuellt ytterligare samverkansavtal tecknas. Även inom vuxenutbildningen finns ett primärt samverkansavtal som omfattar de fem Dalslandskommunerna.

För biblioteket har fokus legat på digitalisering. Kulturbruket har till följd av minskade anslag haft färre programpunkter än tidigare. Dock har fyra fullsatta inhyrda konserter med Forever Floydian respektive Song of Joy ägt rum.

1.4 Driftredovisning

Nämndsordförande Harald Ericsson, Moderaterna

Beskrivning	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024
Kultur- och utbildningsförvaltning en				
Intäkter	-43 801	-42 786	-35 774	7 012
Personalkostnader	183 154	190 586	182 094	-8 492
Löpande kostnader	123 419	129 047	127 950	-1 097
Sa kostnader	306 571	319 628	310 044	-9 584
Resultat	262 771	276 842	274 270	-2 572

1.4.1 Analys av ekonomi

Kultur- och utbildningsförvaltningens årsbokslut 2024 är ett underskott på cirka 2,6 mkr. Detta motsvarar en negativ avvikelse på cirka 0,9%.

Detta har till del sin grund i att antalet barn i förskolan minskat och att anpassningar av personalstyrkan som gjorts inte varit tillräckliga för att nå balans i budgeten. Under årets senare del har flera visstidsanställningar avslutats och restriktivitet gällt beträffande att ta in vikarier vid korttidsfrånvaro.

Vidare har kostnaderna för det ökade antalet elever som utreds för mottagande till anpassad grundskola, eller får sin utbildning inom skolformen ökat. Dessa elever kommer över tid att vara i behov av omfattande stödinsatser och de högre kostnaderna kommer ligga kvar under en längre period.

Kostnaderna för vikarier har, trots restriktivitet under hösten, överstigit det budgeterade beloppet på årsbasis. Parallellt med det dras förvaltningen med för höga kostnader för så kallad övrig personal, exempelvis elevassistenter och lärarassistenter. Under årets senare del har flera visstidsanställningar avslutats och personer som gått på exempelvis föräldraledighet har i vissa fall ersatts med omorganisation av redan befintlig personal.

Kostnaderna för taxiresor har ökat till följd av ett större antal elever i anpassad grundskola, men också till följd av beviljade taxiresor för grundskoleelever med särskilda behov, samt för elever med växelvis boende.

Det ökade antalet elever i gymnasieålder har lett till vissa svårigheter med att beräkna kostnaderna för så kallad interkommunal ersättning. Vilka program eleverna väljer att gå på påverkar kostnaderna i hög grad. Andelen elever som byter program eller behöver mer än 3 år på sig för att nå en gymnasieexamen behöver minskas för att hålla nere kostnaderna för interkommunal ersättning. Det finns i nuläget en tendens till att fler huvudmän begär extra ersättning för kostnader för så kallat extraordinärt stöd, vilket skolchefen uppmärksammar via kontakter med berörda huvudmän samt genom att lyfta frågan i Fyrbodals skolchefsnätverk.

I förvaltningens ledningsgrupp har under hösten mycket tid lagts till att diskutera ekonomiska frågor. Detta i syfte att skapa en transparent organisation där alla hjälps åt och bidrar med sina kompetenser. Den omorganisation som gjorts för att öka rektorsresursen i anpassad grundskola genomfördes utan att ledningsgruppen utökades med personal, vilket var resultatet av rektorernas egna förslag och vilja att finna lösningar inom befintlig budget.

Statsbidragen har blivit lägre än förväntat och det är av stor vikt att sätta en organisation som till stora delar skulle kunna fortsätta gälla även om statsbidragen trappas ner eller fasas ut.

Det är också centralt att förvaltningen kan bygga en organisation som optimalt kan arbeta aktivt med att ansöka om och rekvirera de statsbidrag som finns att söka.

Kultur- och utbildningsförvaltningen ansöker att Kulturbudet på Dal får medföra sig 2024 års överskott till 2025.

1.4.2 Åtgärder

I början av året upprättades en lista på åtgärder för en budget i balans av dåvarande Kultur- och utbildningschef i samverkan med rektorerna. Dessa åtgärder genomfördes under våren 2024 och visade sig vid delårsbokslutet inte vara tillräckliga. Därför genomfördes under hösten ytterligare anpassningar i syfte att på kort och lite längre sikt kunna hålla budget. Ett varsel av barnskötare har lagts under vintern i syfte att anpassa personalstyrkan i relation till det minskade antalet förskolebarn. En förskola avvecklades under vintern då det fanns tomma platser på andra förskolor. Till följd av det låga födslostatet 2024 fortsätter processen kring lokalfrågan och personalstyrkan in i 2025.

Med tanke på kommunens socioekonomiska struktur och det faktum att nettokostnadsavvikelsen visar att förskoleverksamheten i Melleruds kommun kostar mindre än jämförbara kommuner, finns det i sammanhanget anledning att påpeka att det finns en gräns för hur mycket anpassningar det går att genomföra utan att riskera att inte leva upp till läroplanens uppdrag och krav. Fokus på tidiga insatser är budskapet som genomsyrar arbetet med barn och unga.

I de fall det funnits visstidsanställd personal i förvaltningens verksamheter har bemanningen setts över och visstidsanställningar har avslutats i förtid under hösten/vintern eller ej förlängts då de löpt ut. Organisationen för elever i anpassad grundskola som läser sin utbildning som integrerade i grundskolan har setts över för att synliggöra de faktiska kostnaderna för skolformen. Ett förändringsarbete kring volymen på övrig personal har inletts och det varslas ett tiotal personer vid årsskiftet. En översyn av beviljade taxiresor har genomförts under hösten/vintern i syfte att hitta samordningsvinster. Hela året har det funnits restriktivitet för inköp av material och kurser.

Under hösten har ledningsgruppen för Kultur- och utbildningsförvaltningen i samverkan med förvaltningsekonomen att utveckla arbetet med respektive verksamhets detaljbudget. Principerna för tjänstefördelning på enhetsnivå kommer att ses över. Från 2025 införs månadsuppföljning som ett komplement till nuvarande delårsrapporter.

1.5 Måluppfyllelse

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
1. Attraktiva och trygga livsmiljöer i hela Mellerud	Öka ordning, reda och arbetsro 	 Antal tillbudsrapporter till huvudman kopplat till kränkning och diskriminering	Detta nyckeltal är problematiskt då det är formulerat på ett sätt som inte stimulerar att följa skollagstiftningen. Det kan exempelvis anses positivt att rutinen om rapportering av befarade kränkningar är fungerande, vilket innebär att ett lite större antal rapporterade händelser tyder på att verksamheterna sköter sitt uppdrag. Att då med nyckeltal försöka styra denna siffra till 10 blir inte förenligt med styrdokumentens intentioner. Den massiva ökningen av rapporterade fall är således positiv ur perspektivet, nu anmäls ärendena enligt skollagens krav. Indikatorn ändras till nästa budgetår.
		 Sjukfrånvaron skall ej överstiga 5 % av den totala arbetstiden.	Det är positivt att sjuktalen sjunker, dock måste arbetet fortsätta med att få ner siffrorna ytterligare. Det är därför av stor vikt att fortsätta arbeta med personalens möjligheter till inflytande och delaktighet, samt att arbeta förebyggande för att förhindra sjukfrånvaro. Det är positivt att sjukfrånvaron i hög utsträckning handlar om korttidsfrånvaro och återspeglar hur det ser ut med spridning av förkylningar och andra

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
			smittor som normalt leder till korttidsfrånvaro.
2. En kommun för barn och unga	Andelen elever och studerande som når kunskapsmålen, som de visas i betyg, resultat på nationella prov och andra nationella mätverktyg, ska öka från år till år 	 Andel elever som kan läsa i slutet av åk 1	Det pågår en satsning på läsning i såväl förskolan som de tidiga grundskoleåren. Det framgår av tabellen att det är för tidigt att säga att satsningen på läsning fått stort genomslag, dock är det naturligtvis svårt att svara på hur resultaten skulle sett ut utan läsprojekten.
		 Andel elever som kan räkna i slutet av åk 1	Andelen elever som bedöms nå kraven för åk 1 i matematik har ökat de senaste två åren och ligger på 87 procent.
		 Andel elever som kan skriva i åk 1	Ett något lägre resultat än föregående läsår. Det blir viktigt att respektive enhet följer elevernas fortsatta skolgång så att de som inte nått kravnivån får bästa förutsättningar att göra så.
		 Andel elever som klarar gymnasieexamen inom tre år från start på nationellt program	Det är många elever som går på Dahlstiernska som inte är fullt behöriga när de påbörjar sin utbildning. Detta kommer att påverka resultatet. Med tanke på att cirka 75 procent av de gymnasieungdomar som läser en gymnasieutbildning gör det hos annan huvudman behöver uppföljningen av detta mål utvidgas till att även omfatta dessa elever.
		 Behörighet till gymnasiet ska ej understiga riket	Här landar resultatet precis på riksgenomsnittet. Detta borde rimligen återspeglas i andelen elever som når en gymnasieexamen på tre år.
	Öka andelen behöriga lärare i förskolan, grundskolan och gymnasieskola 	 Andel heltidstjänster med förskollärlärolegitimation, kommunal regi	Det är fortsatt positiv utveckling beträffande tillgång på behöriga förskolelärare vilket är glädjande med tanke på det uppdrag förskolan ges i skollag och läroplan.
		 Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation i minst ett ämne - Grundskolan	Det är fortsatt stor variation mellan olika skolenheter beträffande lärarbehörighet. Några enheter har i stort sett full behörighet medan andra dra ner siffrorna. Här

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
			kommer behövas riktade insatser för att rekrytera behöriga lärare. Under slutet av höstterminen 2024 rekryterades fem behöriga lärare till Rådaskolan vilket torde lägga grunden till en högre andel lärare med legitimation 2025.
		 Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation i minst ett ämne - Gymnasieskolan	Behörighetsgaraden bland lärarna på Dahlstiernska gymnasiet är hög.
3. Ett gemensamt Mellerud med stark framtidstro och hög social tillit	Förvaltningen ska följa upp och säkerställa att intentionerna angående det svenska kulturarvet och identiteten i kulturstrategin uppfylls. Alla elever i grundskolan erbjuds årligen någon kulturaktivitet. Detta sker exempelvis i samverkan med Barnkulturgruppen eller inom projektet Skapande skola. Alla verksamheter arbetar utifrån läroplanerna där svensk kultur och svenska traditioner är viktiga byggstenar. Verksamheterna arbetar ständigt med att belysa den svenska värdegrunden i vår undervisning.		
4. Ett utvecklat näringslivsklimat	Alla elever på mellan- och högstadiet ska ges möjlighet till kontakt med företag och arbetsplatser i hela kommunen. I den plan för studie- och yrkesvägledning som finns i kommunen framgår hur detta arbete ska bedrivas. I de statliga styrdokumenterna framgår att alla ämnen ska innehålla inslag av studie- och yrkesvägledning. Arbetet behöver alltså bedrivas som delar av den		

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
	vardagliga undervisningen. Vissa skolenheter har ett upparbetat samarbete med de lokala företagen som ger eleverna en god inblick i arbetsplatser i kommunen. Arbetsplatser bjuds in till skolor för att presentera sina företag och behov av arbetskraft samt tipsar om utbildningar som deras medarbetare gått.		
6. Utvecklad samhällsservice	Alla ska ges möjlighet till kulturupplevelser, samt till bildning och att utveckla sina skapande förmågor. Inklusiva tillgång till ett välutrustat bibliotek. 	 Antal elever som erbjuds minst en kulturaktivitet anordnat av barnkulturgruppen	Barnkulturgruppen har i samverkan med exempelvis Kulturbudet planerat för detta.
		 Antal kulturaktiviteter på fritidshem och förskola	Kulturaktiviteter är ett vardagligt inslag i dessa verksamheter.
		 Besöksstatistik biblioteket	Antalet besökare understiger något det uppsatta målet.

1.5.1 Analys av måluppfyllelse

- Av Kultur och utbildningsnämndens sex mål är tre uppfyllda och tre delvis uppfyllda.

Det har funnits ett behov av att arbeta om de indikatorer som finns kopplade till nämndsmålen. Detta för att säkerställa att vi mäter relevanta saker i förhållande till såväl nämndsmålen som de nationella målen. Likaså har en dialog kring nämndsmålen förts i rekotrsgruppen samt i Kultur. och utbildningsnämnden i syfte att skapa nämndsmål som blir lättare att förankra i verksamheterna.

I relation till KF:s mål *Attraktiva och trygga livsmiljöer i hela i Mellerud och En kommun för barn och unga* finns det många naturliga kopplingar att göra till verksamheterna i förvaltningen. Frågan om barns, elevers, och vuxenstuderandes trygghet är central i det vardagliga arbetet. Det arbetas aktivt med frågan och i många verksamheter är den upplevda tryggheten hög. Detta arbete är ständigt pågående och till följd av att det varje år börjar nya barn, elever och vuxenstuderande i verksamheterna måste det finnas en tydlig planering för inslag i vardagen med syfte att skapa trygga miljöer. Att antalet rapporterade kränkningar ökat kraftigt 2024 bör nog inte tolkas som en ökad otrygghet i organisationen, snarare en effekt av en ökad lågefterlevnad beträffande skyldigheten att rapportera kränkningar till huvudmannen.

Generellt finns det goda förutsättningar lokalmässigt för att erbjuda trygga miljöer inom förvaltningen, dock finns det undantag som behöver hanteras inom en relativt snar framtid. Exempelvis är Markusgårdens förskola och Åsens skola i behov av upprustning, vilket inte ska underskattas i arbetet med att skapa en trygg vardag i förskola och skola. Likaså behöver säkerhetsaspekten kring våra lokaler lyftas då lokalernas utformning och planlösning har stor påverkan på arbetet kring säkerhetsfrågor.

Till KF:s mål *En kommun för barn och unga* har nämnden satt målet *Andelen elever och studerande som når kunskapsmålen, som de visas i betyg, resultat på nationella prov och andra nationella mätverktyg, ska öka från år till år*. En av indikatorerna kring huruvida målet uppnås handlar om andelen elever som klarar gymnasieexamen inom tre år från start på nationellt program. Dahlstiernska gymnasiet hade våren 2024 ett resultat som ligger ganska långt från målvärdet. Det ska i sammanhanget påpekas att Kultur- och utbildningsförvaltningen har ansvar för alla elever som lämnar grundskolan i Melleruds kommun, inte bara de som fortsätter sina studier vid Dahlstiernska. Förvaltningen avser fortsättningsvis (2025) att hantera resultaten för alla elever som huvudmannen har ett ansvar för. Såväl statistiken för Dahlstiernska som statistiken för elever folkbokförda i Mellerud (men studerar på annan ort) ligger klart under riksgenomsnittet.

För Dahlstiernskas del kan en del av förklaringen ligga i att alla elever som är obehöriga till studier vid gymnasiet börjar i den egna gymnasieskolan. Dock kan fastslås att för att leva upp till målet *En kommun för barn och unga* måste resultaten för gymnasieungdomar folkbokförda i Mellerud förbättras avsevärt.

Kunskapsresultaten varierar mellan olika skolor i kommunen. Det finns även variationer mellan pojkars och flickors resultat. Störst är skillnaden mellan könen på Rådaskolan där flickor lyckas betydligt bättre än pojkar. En djupare analys av detta måste göras på enhetsnivå. På samma sätt behöver resultatvariationer mellan kommunen grundskolor F-6 analyseras och bland annat beröra parametrar som ämnen och kön. Det är häpnadsväckande många elever vid Rådaskolan som får ett högre betyg än vad de presterar på nationella ämnesprov i samma ämnen. Särskilt alarmerande är statistiken för ämnena svenska och matematik.

Generellt kan sägas att enheternas kvalitetsarbete som är en viktig grund för huvudmannens beslutsfattande behöver utvecklas så att analyser av såväl kunskapsresultaten- som resultaten av värdegrundsarbetet kan ligga till grund för huvudmannens prioriteringar och ansvarstagande.

1.6 Verksamhetsspecifika nyckeltal

Nyckeltal för perioden skola

	Lärartjänster	Elevassistenter	Antal elever	Antal elever/ lärare
Grundskolan	90,0	28,3	964	10,7
Melleruds anpassade skola	5	6,4	17	3,4
Dahlstiernska gymnasiet	10,9	--	92	8,5
Vuxenutbildningen	7,5	--	137	13,7

Redovisas per terminsavslut ht 2024.

Nyckeltal för perioden fritids

	Personal	Antal elever	Antal timmar/personal	Antal barn/personal
Fritids	18,5	346	391	18,7

Redovisas som ett snitt under perioden jan - dec 2024.

Nyckeltal för perioden förskolan

	Beställning	Antal barn	Nuläge 202412	Antal tjänster	Medel timmar/anställd	Antal barn/anställd
Förskola	398	372,3	369	72,4	167,5	5,1

Redovisas som ett snitt under perioden jan - dec 2024.

Nyckeltal för perioden Kulturverksamhet

	Utlåning	Antal besökare
Biblioteksverksamhet	53 7181	45 819

Avser perioden jan - dec 2024.

Nyckeltal för perioden Kulturbruket på Dal

	Antal besökare	Antal arrangemang
Kulturbruket På Dal	11 960	161

Avser perioden jan - dec 2024.

Nyckeltal för perioden Kulturskolan

	Antal elever inskrivna i Kulturskolan
Kulturskolan	229

December 2024.

Nyckeltal över tid

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Barnomsorg, antal barn	426	409	398	372
Barnomsorg, bemanning	5,5	5,1	5,0	5,1
Fritids, antal barn	333	347	354	346
Fritids, bemanning elev/anställd	16,6	19,1	18,2	18,7
Grundskola, antal folkbokförda elever	1040	1011	1004	963
Grundskola, lärartäthet elev/lärare	10,9	11,1	10,8	10,7
Grundskola, antal asylelever	22	6	6	1
Anpassad skola, antal elever	13	10	18	17
Anpassad skola, bemanning elev/lärare	4	3,1	3,8	5
Anpassad, skola köpta platser	1	1	0	0
Dahlstiernska, antal egna folkbokförda elever	67	59	51	49
Dahlstiernska, antal sålda platser	28	35	39	43
Dahlstiernska, antal asylelever	3	1	0	0
Dahlstiernska, bemanning elev/lärare	9,4	9,7	8,1	8,5
Gymnasium, köpta platser antal elever	257	220	223	243
Dahlstiernska, kostnad per elev Dahlstiernska	110 200	112 400	109 256	137 935*
Gymnasium, kostnad/ elev IKE	133 036	124 545	136 418	130 476
Anpassad gymnasieskola, köpta platser antal elever	6	5	7	7
Vuxenutbildning, antal elever	129	102	204	137
Vuxenutbildning, bemanning elev/lärare	18,6	30,9	20,4	13,7
Vuxenutbildning, SFI antal elever	73	62	97	34

*Motsvarande faktisk kostnad samtliga elever inkl. IM-elever.

1.7 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

Belopp i tkr	Årets investeringar			Omdisponeringar	
Investeringsprojekt	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse	Förslag till omdisponering	Avvikelse efter omdisponering
8730-Datorer och inventarier IKT 2024	800	700	100	0	0
8729- Div. inventarier förskola och skola 2024	500	66	434	0	0
SUMMA	1 300	766	534	0	0

1.7.1 Analys av utfall

IKT projektet har fortgått under hela 2024. Något mindre belopp har förbrukats än budgeterat, då kommunen saknat IT avtal. Projektet skolmöbler har inte behövts förbrukas fullt ut. Förvaltningen hoppas att under 2025 kunna planlägga dessa investeringar internt på löpande nivå.

1.7.2 Slutredovisning

Investeringsprojekt	Slutredovisas ja/nej	Slutredovisat belopp
8730-Datorer och inventarier IKT 2024	Ja	700
8729- Div. inventarier förskola och skola 2024	Ja	66
Summa	--	766

1.8 Personalredovisning/Arbetsmiljömål

	2024	2023
Sjukfrånvaro totalt, % *	5,47	6,34
Sjuklönekostnad, kr **	2 745 246	2 536 824
Medarbetarskapsindex Engagemang	80	82
<i>* Avser perioden 20240101–20241231, 20230101–20231231</i>		
<i>** Kostnader för sjuklön är hämtat ur ekonomisystemet (exkl. PO)</i>		

Genomförda aktiviteter i syfte att nå kommunfullmäktiges arbetsmiljömål

Medarbetarsamtalet är en viktig del i ett medvetet arbetsmiljöarbete. Dock är det viktigaste i arbetsmiljöarbetet det som sker i de vardagliga mötena mellan arbetstagare och chef. I miljöer där tillit mellan chef och anställda finns kan viktiga frågor fångas i ett tidigt skede och grunden för en god arbetsmiljö läggas.

Sjuktalet överstiger något det uppsatta målet, men är i en jämförelse med andra kommuner i Fyrbodal lågt. På arbetsplatsträffar (APT) och vid olika samverkansforum (lokal samverkan, förvaltningens samverkansgrupp och kommunledningens samverkansgrupp) lyfts frågor kring arbetsmiljö och friskfaktorer.

Det finns i Kultur- och utbildningsförvaltningen en utmaning i det arbete som pågår med att anpassa verksamheten till det minskande barnantalet, då neddragningar av personal inte varit vanligt förekommande på lång tid. Parallellt med detta behöver undervisningens kvalitet utvecklas vilket föranleder en omställning av kompetenser i organisationen. Detta kan naturligtvis komma att påverka arbetsmiljön för de som känner oro för sin egen anställning.

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 %

Sjukfrånvaron ligger nu under strax övermålet på 5%, vilket är en förbättring jämfört med tidigare år. Det går inte att minska denna siffra påtagligt med egna insatser, då större delen av sjukfrånvaron är kopplad till förkylningar och andra smittor som påverkar hela samhället. Däremot är det viktigt med fortsatta insatser i syfte att öka personalens känsla av delaktighet och inflytande. Det är i sammanhanget viktigt att påpeka att inflytandet måste ta sin utgångspunkt i verksamhetens mål och utmaningar och inte personliga önskemål och traditioner.

Kostnaden för korttidsjukfrånvaron ska minska

Den högsta korttidsfrånvaron finns inom förskoleverksamheten då små barn är mer infektiöskänsliga och personalen utsatta för smitta i högre grad än övriga verksamheter. Ett stöd för att minska korttidsfrånvaron är att aktivt följa Folkhälsomyndighetens hygienföreskrifter för förskolan.

Medarbetarskapsindex ska öka

Vid årets medarbetarenkät sjönk medarbetarskapsindex på området Engagemang från 82 till 80. Värdet är fortfarande högre jämfört med kommunens alla förvaltningar som helhet men arbetet med att skapa fler engagerade medarbetare behöver fortsätta. Att 17 procent av de som svarat på enkäten gett svar som placerar dem i kategorierna *Uttråkade* (8 procent) eller *Ofokuserade* (9 procent) måste uppmärksammas då dessa individer med stor sannolikhet har en stor påverkan på arbetsmiljön i verksamheterna.

1.9 Framtid

Mellerud har många familjer med låg utbildningsbakgrund vilket medför att skolans kompensatoriska uppdrag varit och fortsätter vara prioriterat för att nå en likvärdig skola med goda möjligheter till att alla elever fullföljer sina studier och klarar en gymnasiebehörighet och gymnasieexamen. För att lyckas med det kompensatoriska uppdraget behöver

verksamheterna arbeta aktivt med att utveckla undervisningens kvalitet. Skolforskningen visar på några centrala delar för att lyckas med detta uppdrag.

- Tydligt pedagogiskt ledarskap med fokus på undervisningen
- Behöriga lärare
- Fungerande arbetslag som tar ett gemensamt ansvar för undervisningen och utbildningen som helhet

Kultur- och utbildningsnämnden har beslutat om en socioekonomisk resursfördelningsmodell 2024. En utveckling av detta arbete kommer att ske, så att resurserna kan styras dit behoven är störst. Det har dock liten effekt att rikta resurser om de inte används på ett sätt som går i linje med skolforskningen kring framgångsfaktorer. Det innebär att alla i organisationen måste vara beredda att bryta traditionella sätt att tänka kring skola och vara öppna för att omvärdera sin syn på uppdraget.

Kultur- och utbildningschefen bedömer att förvaltningsorganisationen i nuläget är alldeles för liten för att hantera alla kraven i styrdokumentet och i förlängningen erbjuda barn och elever den utbildning de har rätt till. På förvaltningsnivå finns en lång rad områden som är eftersatta. Det gäller exempelvis det systematiska kvalitetsarbetet, arbetet med att ställa om till ett mer digitaliserat samhälle och elevhälsans förebyggande arbete. I nuläget får inte huvudmannen alla de underlag de behöver för att kunna ta sitt ansvar enligt skollagen och andra styrdokument.

Ledningsgruppen för Kultur- och utbildningsförvaltningen arbetar sedan i augusti med strategiska frågor i syfte att skapa en organisation där allas styrkor får utrymme att spridas och där en samsyn kring uppdraget skapas.

1.10 Analys nämndsmål

1.10.1 Fokus på studieresultat och studiero samt stärka lärarnas roll som ledare och auktoritet i klassrummen, för att främja ordning, reda och arbetsro.

1.10.1.1 Var är vi?

Förskolan genomsyras av arbetet med att skapa en trygg inlärningsmiljö där barnen, utifrån ålder och mognad, tränas i turtagning och socialt samspel för att utveckla respektfull kommunikation.

I Skolinspektionens kritik mot Rådaskolan finns elevernas trygghet med som ett av områdena. Brister har framförts av Skolinspektionen gällande elevers delaktighet i framtagande av skolans ordningsregler, skriftliga rutiner gällande mobiler i skolan samt anmälningar om kränkande behandling. Rådaskolan jobbar vidare med skolans värdegrund utifrån trivselfrågor, anmälda kränkningar och snabbare hantering av enskilda händelser. Riktade insatser genomförs. Utbildning pågår gällande ledarskap i klassrummet.

Vid större elevbehov finns ett upprättat samarbete med socialtjänst, polis och Stinsen kallat SSPF och startat upp ett Skolsocialt team.

I grundskolan i stort är arbetet med trygghet och studiero återkommande. Exempelvis Nordalsskolan har arbetat hårt under förra läsåret med att varje arbetslag måste ha en samsyn kring vad som gäller, vilken förväntan det finns på varje lärare som ledare i klassrummet. De diskuterar ledarskap, pratat om händelser, utvärderat och hittar nya vägar. Personalen går igenom tillbudsrapporter och ser om förebyggande insatser behövs utifrån dessa händelser.

Åsebo skola och Åsen skola har "Trygghet och studiero" som ett fokusområde och arbetar utifrån Skolverkets material och har upprättat tydliga ordningsregler som främjar studiero och lärarnas ledarskap i klassrummet.

Vid Fagerlidsskolan har tillbud och kränkningar minskat, och värderings- samt samarbetsövningar stärkt elevernas engagemang och samhällsvärderingar. Även fritidshemmet främjar trygghet och inkludering genom fritidsråd, anpassad verksamhet och ett demokratiskt förhållningssätt. Planerade aktiviteter stärker samarbete, ansvar och sammanhållning. Karoliner skolan bedömer att de över lag har god ordning och arbetsro. Det som kan störa ordningen och arbetsron är enskilda elever i behov av särskilt stöd där verksamheten i vardagen arbetar för att hitta bra lösningar på individ- samt gruppnivå. Det vi fortsatt uppmärksammar är att behovet av att arbeta främjande och hitta strategier kring värdegrundsarbetet gällande elevers attityder och språkbruk.

Verksamheten vid anpassad grundskola har fokus på individuella lösningar för eleverna. Det finns ordningsregler som är väl förankrade hos eleverna.

Dahlstiernska gymnasiet beskriver sig som en mångkulturell skola som aktivt arbetar med frågor om respekt, förståelse och vår gemensamma värdegrund. Skolan uppger att de agerar snabbt på de få eventuella konflikter som uppstår.

Verksamheten beskriver att de upplever att miljön är respektfull och har ett gott samarbetsklimat i vår skolvardag. Incidenter är mycket ovanliga. Stor vikt vid det förebyggande arbetet och kommer att så fortsätta.

De studerade i vuxenutbildningen upplever trygghet och studiero och känner att skolan tar tag i de problem som uppstår. Uppkommande synpunkter tas även upp i elevråd.

1.10.1.2 Vart ska vi?

- Större kunskap om kunskapsresultaten
- Utveckla undervisningens kvalitet
- Rekrytera behörig personal
- Öka måluppfyllelsen så att fler elever når behörighet till vald gymnasieutbildning
- Högre andel elever som når gymnasieexamen på 3 år
- Hög grad av upplevd trygghet och studiero i alla skolformer
- Ökad uppdragsförståelse i personalgruppen
- Ökat ansvarstagande i personalgruppen

1.10.1.3 Hur gör vi?

- Arbetslagen ska samverka för att förbättra ledarskapet i klassrummet. Förstelärare och elevhälsa ska vara drivande i arbetet med att utveckla undervisningens kvalitet.
- Elevhälsans personal, förstelärare och andra ansvarstagande lärare bör regelbundet besöka klasser där studieron inte är acceptabel för att bidra till en ökad studiero.
- Genom kollegiala samtal, på konferenser, arbetslagstid eller annan arbetstid, sprida goda exempel på lyckade förbättringsåtgärder för en ökad studiero.

1.10.2 Alla elever som lämnar årskurs 1 ska kunna läsa, skriva och räkna

1.10.2.1 Var är vi?

- Syftet med läsa-, skriva- och räknagarantin är att tidigt uppmärksamma elever som är i behov av stöd i sitt lärande. Stödet ska sättas in och utformas efter varje elevs behov.
- Läraren gör bedömningen med stöd av Skolverkets kartläggningsmaterial. Då materialet är nationellt borgar det för en likvärdig bedömning på alla skolor. Resultaten analyseras av lärarna. Så fort man befärar att en elev inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller ska extra anpassningar sättas in skyndsamt. Eventuellt görs en anmälan till rektor om att eleven kan vara i behov av särskilt stöd.
- Målet är att fler elever ska nå en fullständig grundskoleutbildning.

Nordalsskolans bedömning är att eleverna över lag saknar ett åldersadekvat språk. Många elever är språkfattiga och en stor del av dem har inte svenska som modersmål. Detta kräver mycket insatser för att kunna hämta ikapp kunskaperna och nå målen.

Majoriteten av eleverna vid Åsebro skola och Åsen skola enligt bedömningar av personalen godkända enligt Skolverkets kartläggning i åk 1.

Karoliner skolan rapporterar mycket god måluppfyllelse i alla delar efter hösten 2024.

Eleverna får träna läsflyt och förståelse, skriva enkla berättelser på egen hand samt tränar på att automatisera talen 0–100.

Fagerlidsskolan har en hög andel elever i årskurs 1 som uppnår Skolverkets kravnivåer i läsning, skrivning och matematik. För att stärka detta erbjuder skolan aktiviteter som väcker intresse för böcker, bokstäver, siffror och matematik, vilket skapar en stimulerande lärmiljö.

Eleverna i anpassad grundskola har individuellt anpassade lärandemål som baseras på deras förmåga och behov. Detta innebär att vissa elever kan ha mer grundläggande mål, medan andra kan arbeta mot mer avancerade målsättningar. Det är i sammanhanget viktigt att poängtera att förskolans arbete kring språk och matematik har en avgörande betydelse för hur eleverna lyckas i den tidiga läs- skriv- och matematikinläringen.

1.10.2.2 Vart ska vi?

- Öka andelen elever som uppnår kunskapskraven A-E i samtliga ämnen.
- En god läsförståelse, ordförråd och intresse för läsning på fritiden har en stor betydelse för att klara alla skolämnen.

1.10.2.3 Hur gör vi?

- Fortsatt utveckla bedömningskompetensen som rör läsa, skriva, räkna garantins kartläggningsmaterial.
- Lärare och elevhälsan utvecklar analyser för att se samband mellan elevernas resultat och kvaliteten i undervisningen och stödinsatserna.
- Öka läsfrämjande aktiviteter för att utveckla elevers läslust och läsförmåga.
- Använder skolbiblioteket som en resurs i undervisningen.

1.10.3 Alla elever som lämnar grundskolan ska nå gymnasiebehörighet

1.10.3.1 Var är vi?

Andelen elever åk 9 som klarar gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram (minst betyget E i Sv, Eng och Ma samt minst fem ytterligare betyg) var 82 procent våren 2024, vilket är i paritet med riksgenomsnittet. Utifrån social och ekonomisk bakgrund presterar Rådaskolans över förväntade resultat.

Det är skillnader mellan flickors (91 procent) och pojkars (73 procent) uppnådda resultat. Rådaskolan beskriver att de ser utmaningar i målluppfyllelse hos de elever som slutar årskurs 9 våren 2025.

Statistik visar att elever vid Rådaskolan i mycket hög utsträckning får ett högre slutbetyg i jämförelse med vad de presterade på de nationella ämnesproven. Särskilt alarmerande är siffrorna för ämnena svenska och matematik där 59, respektive 52 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg. Detta måste analyseras av rektor och personal.

Andelen elever som har så kallad anpassad studiegång är mycket hög vid Rådaskolan. Cirka 10 procent av eleverna har fått rektorsbeslut om att de inte ska läsa alla ämnen. Detta måste analyseras vidare och kan exempelvis återspeglas i det faktum att endast 65 procent av eleverna vid Rådaskolan når betyg i samtliga ämnen. Pojkarna sticker ut med endast 50 procent som når betyg i alla ämnen, att jämför med 68 procent bland pojkar i riket som helhet. Verksamheter där så få elever når betyg i alla ämnen behöver göra en ordentlig översyn av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

1.10.3.2 Vart ska vi?

- Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan vilket ger eleven bättre förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden, fler yrkesval, egen stadigvarande försörjning och en god hälsa.
- En utvecklad analys av kunskapsresultaten för att synliggöra avvikelser. Exempelvis måste skillnader i betyg och provresultat vid nationella ämnesprov göras. Likaså behöver det klargöras varför en så hög andel elever inte når betyg i samtliga ämnen.

1.10.3.3 Hur gör vi?

Rektor ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att utveckla utbildningen.

1.10.4 Alla elever i gymnasieskolan ska klara gymnasieexamen inom 3 år.

1.10.4.1 Var är vi?

- Andelen elever som klarar examen inom tre år är tydligt under riksgenomsnittet.
- Vid studenten 2024 var det 33 procent som tog examen efter 3 år, att jämföra med 69 procent i riket som helhet. Att Dahlstiernska ligger lägre kan till viss del bero på att det är ett lärlingsgymnasium där flera elever gått på introduktionsprogram tidigare, vilket gör det svårt att avsluta med examen på 3 år. Dock är siffran 33 procent väldigt långt från rikssnittet.
- Av elever folkbokförda i Mellerud som läser sin utbildning på den egna gymnasieskolan Dahlstiernska eller hos annan huvudman är det 68 procent som tar examen efter 3 år på gymnasiet. Detta är alltså precis under rikssnittet och en kraftig förbättring jämfört med föregående års 57 procent (2023). Vilken gymnasieskola eleverna väljer att läsa på kan få stor effekt på genomströmningen. På senare tid har allt fler valt att läsa i Åmål, där andelen elever som når examen på 3 år legat bland den högsta i riket.

1.10.4.2 Vart ska vi?

- Fler elever ska sin examen inom tre år.

1.10.4.3 Hur gör vi?

- Utveckla undervisningen och det kollegiala lärandet på den egna gymnasieskolan.
- Utveckla undervisningens kvalitet i grundskolan så att eleverna är bättre förberedda inför sina gymnasiestudier, oavsett var de väljer att läsa sin utbildning.
- Rekrytera behöriga lärare
- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där analys av resultat leder till åtgärder i syfte att öka målluppfyllelsen.
- Utveckla studie- och yrkesvägledningen i grundskolan.
- Ett tydligt ledarskap med fokus på utbildningens kvalitet.
- Höga förväntningar på elevernas förmågor.

1.10.5 Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor

1.10.5.1 Var är vi?

- I samverkan med Kulturskolan och Kulturbruket genomförs i samtliga skolformer kulturella aktiviteter.
- Eleverna erbjuds delta i kulturverksamhet i form av teater, musik eller skapande.
- Nordanförs skolan har haft återkommande besök av en musikpedagog på fritids som arbetat med dans och musik på ett lustfyllt sätt.
- På Fagerlidsskolan finns ett årshjul med högtider och traditioner som uppmärksammas varje år.
- Bokbussen besöker förskolorna några gånger per termin.
- Skapande skola erbjuder förskola och skola åldersanpassade upplevelser under året.

1.10.5.2 Vart ska vi?

- Alla barn och elever i våra verksamheter får ta del av någon kulturupplevelse.
- En ökad läslust hos barn och ungdomar.

1.10.5.3 Hur gör vi?

- Erbjuder ett varierat utbud på kulturbruket för alla åldrar - barnkulturgruppen har representanter från alla verksamheter
- Barnkulturgruppen samordnar kulturaktiviteter för alla kommunens barn.
- Verksamheter besöker de föreställningar som de blir inbjudna till. Eleverna ges förståelse för det evenemang de kommer till i sin skola.
- Kulturskolan besöker alla förskolor, fritidshem och skolor.
- En lässtrateg rekryteras med stöd av projektpengar
- Skolbibliotekarien har bokprat på skolorna.
- Pedagoger föregår med gott exempel och pratar om sina kulturella upplevelser.
- I anpassad grundskola skapas en gemensam plan med FSO för att ge eleverna både teoretiska och praktiska erfarenheter av kultur och estetik under läsåret. Planen inkluderar kreativa aktiviteter, som skapande av föreställningar och konstprojekt, för att integrera kultur och estetik i både skola och fritidsverksamhet.